

Gwella gwasanaethau iechyd meddwl i bobl hŷn ym Mae Abertawe

Rydym am wybod beth yw eich barn erbyn 12 Medi 2021

Ysgrifennwyd y ddogfen hon gan **Fwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe**. Mae'n fersiwn hawdd ei ddeall o **Atodiad A 'Ymgysylltu â'r Cyhoedd – Rhwng 5 Gorffennaf a 12 Medi 2021'. Gorffennaf 2021**

Sut i ddefnyddio'r ddogfen hon

Dogfen hawdd ei deall yw hon. Ond efallai y byddwch dal angen cymorth i'w darllen. Gofynnwch i rhywun rydych yn ei adnabod i'ch helpu chi.

Gallai geiriau mewn **ysgrifen glas trwm** fod yn anodd i'w deall. Gallwch wirio beth mae'r geiriau mewn glas yn eu golygu ar **dudalen 26**.

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Lle mae'r ddogfen yn dweud **ni**, mae hyn yn golygu **Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe**. Am ragor o wybodaeth, cysylltwch:

Gwefan: sbuhb.nhs.wales

E-bost: SBU.engagement@wales.nhs.uk

Ffôn: 01639 683355

Mae'r ddogfen yma wedi cael ei gwneud yn hawdd ei deall gan **Hawdd ei Ddeall Cymru** gan ddefnyddio **Photosymbols**. I ddweud wrthym beth yw eich barn am y ddogfen hawdd ei deall hon, [cliciwch yma](#).

Pwy ydym ni a beth rydyn ni'n ei wneud

Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe ydyn ni.

Rydym yn rhedeg eich gwasanaethau GIG lleol yn ardaloedd Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe.

Er enghraifft:

- Meddygon teulu, deintyddion, fferyllwyr ac optegwyr

- a gwasanaethau cymunedol fel therapyddion, nyrsys ysgol ac ymwelwyr iechyd.

Gwasanaethau iechyd meddwl

Rydym yn gweithio gyda sefydliadau eraill i ddarparu gwasanaethau iechyd meddwl mewn ysbytai ac yn y gymuned.

Mae'r rhan fwyaf o'n gwasanaethau iechyd meddwl ar gyfer pobl hŷn yn cael eu rhoi yn y gymuned.

Mae hyn yn golygu y gall cleifion aros yn eu cartrefi neu gartrefi gofal eu hunain.

Gall pobl gael cymorth ychwanegol gan feddygon teulu, gwasanaethau cymdeithasol, mudiadau gwirfoddol, gofalwyr a theuluoedd.

Mae gennym welyau ysbyty iechyd meddwl arbennig ar gyfer pobl sydd angen llawer o ofal iechyd meddwl. Maen nhw yn:

- Ysbryd Y Coed yn **Ysbyty Cefn Coed**
- **Ysbyty Castell-nedd Port Talbot**
- **Ysbyty Tonna**

Beth sydd wedi'i gynnwys yn y ddogfen hon

Mae'r ddogfen hon yn dweud wrthyfych chi am y newidiadau rydym am eu gwneud i'r gwasanaethau iechyd meddwl i bobl hŷn yn ardal Bae Abertawe.

Rydyn ni eisiau gwybod beth rydych chi'n feddwl am 3 pheth:

1. Rydyn ni eisiau gwybod beth yw eich barn am ein cynlluniau i wneud **1 gwasanaeth** i bobl hŷn ag anghenion iechyd meddwl ar draws Bae Abertawe.

Mae'r gwasanaeth hwn ar gyfer pobl sydd â'r anghenion iechyd meddwl mwyaf. Ni ellir gofalu am y bobl hyn yn unman arall ac efallai eu bod wedi bod angen cymorth ers amser maith.

2. Rydym am wybod beth yw eich barn am ein cynlluniau i **leihau nifer y gwelyau ysbyty** sydd gennym. Rydym hefyd am newid sut rydym yn eu defnyddio.

3. Ac rydym am wybod am **eich profiadau** o sut rydym yn cefnogi pobl hŷn ag anghenion iechyd meddwl yn ardal Bae Abertawe.

Beth ddigwyddodd i'n gwasanaeth yn ystod pandemig Covid-19

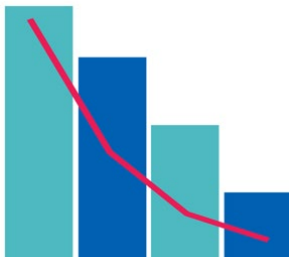
Pan ddechreuodd pandemig Covid-19, gweithiodd y GIG yng Nghymru yn galed i ddod o hyd i fwy o welyau ysbyty ar gyfer y cleifion Covid-19 newydd.

Felly fe wnaethom rai newidiadau i'n gwasanaethau iechyd meddwl ar gyfer pobl hŷn:

- Fe wnaethon ni symud cleifion o Ysbyty Castell-nedd Port Talbot i Ysbyty Tonna fel bod mwy o le i gleifion Covid-19.

- Ac fe wnaethom leihau nifer y gwelyau ysbyty yn Ysbyty Cefn Coed, er mwyn helpu i atal Covid rhag lledaenu rhwng cleifion.

Yn ystod y pandemig, fe wnaethom ddysgu:

- ei bod yn dda i staff a chleifion gael y gwasanaethau hyn mewn 1 lle
- Mae angen atgyweirio Ysbyty Tonna ac mae angen gwell ystafelloedd ymolchi
- nid yw rhai o'n gwelyau'n cael eu defnyddio llawer.

Roedd Covid-19 hefyd yn golygu bod llawer o lawdriniaethau'n cael eu canslo. Bellach mae gennym restr aros hir ar gyfer llawdriniaethau.

Sut rydym yn gofalu am bobl hŷn ag anghenion iechyd meddwl yn y gymuned

Rydym am helpu pobl i gael gofal da gartref, neu mor agos i'w cartrefi â phosibl.

Y rheswm am hyn yw ei fod yn well i'ch iechyd os byddwch chi'n cael eich trin gartref.

Yn enwedig os ydych chi'n hen neu ddim yn gryf iawn.

Mae ein timau cymunedol yn ceisio gweld pobl cyn gynted ag y bydd rhywbeth yn mynd o'i le.

Mae hyn yn golygu eu bod yn llai tebygol o fynd i'r ysbyty.

Ond weithiau mae'n rhaid i bobl fynd i'r ysbyty gan nad oes ffordd arall o'u helpu.

Sut rydym am newid pethau i bobl hŷn ag anghenion iechyd meddwl

Cyfuno gwasanaethau

Rydyn ni'n credu y gallwn roi gwell gofal i bobl drwy gyfuno'r gwasanaeth ar gyfer Castell-nedd Port Talbot gyda'r gwasanaeth ar gyfer Abertawe.

Mae hyn yn golygu y gallwn roi'r un gwasanaeth da i bawb ym Mae Abertawe drwy 1 gwasanaeth.

Rydym am symud ein gwelyau ysbyty arbenigol o Ysbyty Castell-nedd Port Talbot, i Ysbyty Tonna ac Ysbyty Cefn Coed.

Rydyn ni'n credu y byddwn yn dal i allu helpu'r bobl mae angen i ni eu helpu.

Mae hyn yn golygu na fydd gennym unrhyw welyau arbenigol yng Nghastell-nedd Port Talbot mwyach.

Llai o welyau ysbyty

Cyn pandemig Covid-19 roedd gennym ni 112 o welyau ysbyty arbenigol mewn 3 ysbyty.

Yn ein cynllun newydd bydd gennym:

- 15 gwely yn Ysbyty Tonna
- 60 o welyau yn Ysbyty Cefn Coed

Felly dyna gyfanswm o **75** o welyau ar gyfer pobl ym Mae Abertawe sydd â'r anghenion iechyd meddwl mwyaf.

Bydd gennym hefyd rai gwelyau ysbyty tymor byr yn Ysbyty Cefn Coed i bawb ym Mae Abertawe.

Byddwn yn symud pobl sydd angen gofal hirach i Ysbyty Cefn Coed ac Ysbyty Tonna.

Gwyddom fod angen rhywfaint o waith atgyweirio ar Ysbyty Tonna.

Felly rydym yn bwriadu trwsio'r ystafelloedd newydd i'w gwneud yn well i'n cleifion.

Beth mae'r newidiadau hyn yn ei olygu i Ysbyty Castell-nedd Port Talbot

Ni fyddai gwelyau ysbyty mwyach ar gyfer pobl hŷn ag anghenion iechyd meddwl yn Ysbyty Castell-nedd Port Talbot.

Ni fyddai gwasanaethau dydd mwyach i bobl hŷn sydd angen cymorth iechyd meddwl yn Ysbyty Castell-nedd Port Talbot.

Byddem yn defnyddio'r gofod yn Ysbyty Castell-nedd Port Talbot i helpu cleifion sydd angen llawdriniaethau ar eu cymalau.

Er enghraifft, pengliniau a chluniau.

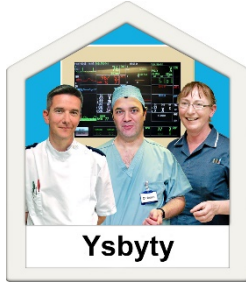

Mae llawer o bobl ym Mae Abertawe yn aros am y mathau hyn o lawdriniaeth.

Beth mae'r newidiadau hyn yn ei olygu i Ysbyty Tonna

Bydd Ysbyty Tonna yn darparu gwelyau ysbyty i bobl hŷn ag anghenion iechyd meddwl.

Bydd Ysbyty Tonna yn darparu gwasanaethau dydd yn yr ystafelloedd sydd newydd eu hatgyweirio.

Bydd Ysbyty Tonna yn parhau i gynnig llawer o wasanaethau gofal iechyd eraill.

Er enghraifft:

- Uned Iechyd Meddwl Mamau a Babanod

- Gwasanaeth awtistiaeth

- Gwasanaeth Cyffuriau ac Alcohol Cymunedol

Beth mae'r newidiadau hyn yn ei olygu i Ysbyty Cefn Coed

Yn ystod pandemig Covid-19 roedd yr holl bobl hŷn ym Mae Abertawe ag anghenion iechyd meddwl yn mynd i Ysbyty Cefn Coed i gael eu **hasesiad**.

Mae **asesiad** yn golygu gwirio iechyd unigolyn i weld a oes angen gofal arnynt. A pha ofal y gallai fod ei angen arnynt.

Rydym am barhau i ddefnyddio Ysbyty Cefn Coed ar gyfer **asesiadau** ar gyfer yr holl bobl hŷn ym Mae Abertawe sydd ag anghenion iechyd meddwl.

Mae hyn yn rhan o'n cynllun newydd.

Bydd Ysbyty Cefn Coed yn dal i ddarparu'r holl wasanaethau iechyd eraill oedd yn cael eu darparu yno cyn pandemig Covid-19.

Bydd cymorth dydd yn dal i gael ei roi yn Westfa, Gorseinon a Garngoch fel arfer.

Defnyddio ein harian yn well

Mae angen i ni sicrhau ein bod yn defnyddio ein harian, ein staff a'n hadeiladau gystal ag y gallwn.

Ar hyn o bryd, rydym yn gwario gormod o arian ar welyau ysbyty nad ydym yn eu defnyddio.

Credwn y bydd ein cynlluniau'n arbed arian i ni ac:

- yn golygu y bydd mwy o bobl yn cael y llawdriniaethau sydd eu hangen arnynt yn gyflymach

- yn gadael i ni drwsio Ysbyty Tonna

- yn golygu nad ydym yn defnyddio cymaint o staff dros dro.

Rydyn ni'n gobeithio arbed rhywfaint o arian fel y gallwn ei ddefnyddio ar wasanaethau iechyd meddwl sy'n cael eu rhoi yn y gymuned.

Rydym am wneud **1 gwasanaeth sengl** i gefnogi pobl hŷn sydd â'r anghenion iechyd meddwl mwyaf ym Mae Abertawe.

Byddai unrhyw un ym Mae Abertawe yn cael y cymorth hwn yn Ysbyty Cefn Coed.

Os oes angen mwy o gymorth arnynt, bydd cleifion yn aros yn Ysbyty Cefn Coed. Neu byddant yn mynd i Ysbyty Tonna os ydynt yn byw yn ardal Castell-nedd Port Talbot.

Rydyn ni'n credu y bydd y newidiadau hyn yn well defnydd o'n staff a'n harian.

Rydym eisoes wedi gwario llawer o arian ar wasanaethau iechyd meddwl yn y gymuned. Felly, rydyn ni'n credu y gallwn leihau'r gwelyau ysbyty hyn heb iddo fod yn ddrwg i'n cleifion.

Rydyn ni'n credu y bydd ein cleifion yn dal i allu cael y cymorth cywir pan fydd ei angen arnynt.

Beth mae'r newidiadau hyn yn ei olygu i staff

Rydym wedi siarad â staff sy'n gweithio yn y Gwasanaethau Iechyd Meddwl Pobl Hŷn am y newidiadau rydym am eu gwneud.

Maen nhw'n deall pam ein bod am wneud y newidiadau.

Byddant yn edrych ar y cynlluniau.

Gyda'r cynllun newydd, bydd llawer o staff yn symud i Ysbyty Tonna.

Bydd staff eraill yn symud i swyddi eraill yn y GIG.

Rydym wedi addo na fydd staff yn colli eu swyddi.

Pethau da a phethau drwg am y newidiadau rydyn ni eisiau eu gwneud

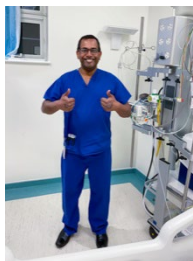
Pethau da

Bydd cael yr un nyrsys a staff meddygol ar gyfer pob claf iechyd meddwl yn golygu gwell gofal i gleifion.

Pan fydd cleifion yn cael mwy o gymorth gartref mae'n golygu na fydd yn rhaid iddynt aros yn yr ysbyty gymaint.

Bydd yn haws sicrhau bod gan ein hysbytai ddigon o staff.

Bydd mwy o ofal meddygol a therapyddion ar gael i gleifion yn yr ysbyty a gwasanaethau cymunedol.

Ni fydd angen i ni ddefnyddio cymaint o staff dros dro. Mae hyn yn golygu gwell gofal ac arbed arian.

Byddwn yn gallu gwario arian ar atgyweirio Ysbyty Tonna i wneud ein hystafelloedd gwely yn well i'n cleifion.

Byddwn yn gallu cynnig mwy o lawdriniaethau cymalau i gleifion yn Ysbyty Castell-nedd Port Talbot. Er enghraifft, llawdriniaethau pen-glin a chlun.

Bydd gan Fae Abertawe fwy na nifer cyfartalog y gwelyau ar gyfer cleifion dros 65 mlwydd oed.

Pethau drwg

Mae newidiadau i ofal ysbyty yn golygu symud rhai staff. Gallai hyn fod yn ddrwg i'w lles.

Efallai na fydd pobl yn deall bod gofal yn symud o ysbytai i'r gymuned. Efallai y byddan nhw'n meddwl y bydd gwasanaethau'n cael eu torri.

Sicrhau bod y cynllun yn gweithio

Rydym wedi sefydlu grŵp i wirio beth sy'n digwydd pan fyddwn yn gwneud y newidiadau hyn.

Beth mae'r newidiadau hyn yn ei olygu i wahanol grwpiau o bobl

Mae angen i ni feddwl ydy ein newidiadau'n cael effaith wael ar rai pobl.

Mae angen inni ddilyn cyfraith o'r enw Deddf Cydraddoldeb 2010.

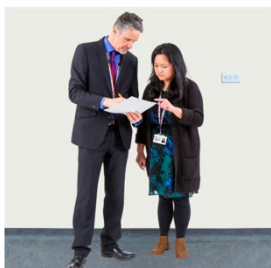

Mae'r gyfraith hon yn dweud ei bod yn anghyfreithlon trin rhywun yn annheg **oherwydd nodwedd warchodedig**, fel anabledd.

Nodwedd warchodedig yw rhywbeth sy'n eich gwneud chi yn pwy ydych chi. Mae 9 **nodwedd warchodedig**. Y rhain yw:

- oedran
- anabledd
- newid rhyw
- priodas a phartneriaeth sifil
- beichiogrwydd a mamolaeth
- hil
- crefydd neu gred
- rhyw
- cyfeiriadedd rhywiol

Byddwn yn parhau i wirio ein cynlluniau i sicrhau nad oes unrhyw un yn cael ei drin yn annheg.

Cael gwybod am eich profiadau

Rydym yn gweithio gyda sefydliadau eraill i wneud **Fframwaith Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl Pobl Hŷn**.

Cynllun a chanllawiau yw hwn a fydd yn dweud wrth bawb am y gwasanaethau i bobl ag anghenion iechyd meddwl ym Mae Abertawe.

Rydym am glywed eich profiadau o'n gwasanaethau.

Rydym am glywed am y da a'r drwg.

Ac rydym am glywed eich syniadau am yr hyn y gallwn ei wneud i wneud pethau'n well.

Byddwn yn gofyn i bobl beth yw eu barn am ein **Fframwaith Strategol** pan fyddwn yn ei orffen ar ddiwedd 2021.

Dysgu beth yw barn pobl am ein cynlluniau

Rhwng 5 Gorffennaf a 12 Medi 2021, rydym yn gofyn i bobl beth yw eu barn am ein cynlluniau.

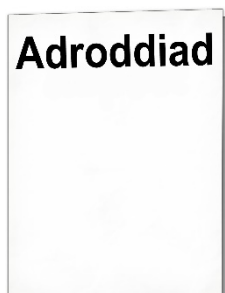
Byddwn yn gofyn i gleifion, gofalwyr, sefydliadau, gwleidyddion a'r cyhoedd.

Bydd hyn yn ein helpu i wella ein cynlluniau.

Ym mis Hydref byddwn yn meddwl am yr holl syniadau ac adborth mae pobl yn eu rhoi i ni.

Byddwn yn defnyddio'r syniadau hyn i benderfynu a ddylem wneud y newidiadau i'r gwasanaeth i bobl hŷn ag anghenion iechyd meddwl.

Sut i ddweud wrthym ni beth yw eich barn

Dywedwch wrthym beth yw eich barn:

Ysgrifennu atom yn:

Prif Weithredwr
Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe
One Talbot Gateway
Baglan
SA12 7BR

Anfon e-bost atom ar

SBU.engagement@wales.nhs.uk

Ffoniwch ni a gadael neges ar 01639 683355

Cysylltu â ni ar Facebook [GIG Bae Abertawe](#)

Cysylltu â ni ar Twitter [@SwanseaBayNHS](#)

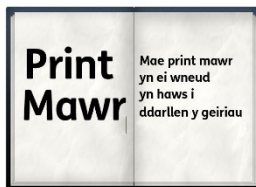

Neu lenwi ein harolwg a'i anfon atom drwy e-bost neu yn y post.

Fformatau hygyrch

Gallwch gael y ddogfen hon a'r arolwg yn Gymraeg ac mewn ieithoedd eraill.

Gallwch hefyd ei gael mewn **fformatau hygyrch**, fel sain, Braille ac Iaith Arwyddion Prydain.

Gallwch gael y rhain drwy ffonio 01639 683355.

Neu drwy e-bostio
SBU.engagement@wales.nhs.uk

Gallwch hefyd ddweud wrth eich Cyngor lechyd Cymuned beth yw eich barn:

drwy ysgrifennu atynt yn:

Cyngor lechyd Cymuned Bae Abertawe,
Ysbyty Cimla,
Cimla,
Castell-nedd
SA11 3SU

Neu e-bostio swanseabay@waleschc.org.uk

Geiriau anodd

Asesiad

Mae asesiad yn golygu gwirio iechyd unigolyn i weld a oes angen gofal arnynt. A pha ofal y gallai fod ei angen arnynt.

Nodwedd warchodedig

Nodwedd warchodedig yw rhywbeth sy'n eich gwneud chi yn pwy ydych chi. Mae 9 nodwedd warchodedig. Y rhain yw:

- oedran
- anabledd
- newid rhyw
- priodas a phartneriaeth sifil
- beichiogrwydd a mamolaeth
- hil
- crefydd neu gred
- rhyw
- cyfeiriadedd rhywiol